

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok.
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Rakovszkyt meg kell róni.

Állítólag házszabályt sértett.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 31.

A szürkeségbe vesző eseléd törvény tárgyalását kis időre némi elevenség zavarta meg a Ház mai ülésén. Rakovszky István házalelnök ellen Maniu Gyula indítványt adott be, hogy a képviselőház fejezze ki rosszallását állítólagos házszabálysértés miatt.

Az indítványt nem tárgyalták, de hozzáfogtak a cseléd törvény további részletezéséhez, a melynek során több módosítást tettek a képviselők,

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Elnök jelenti, hogy Kaufman Géza nevét Csótira magyarosította. (Eljenzés.)

Hoitsy Pál: A pénzügyi bizottság jelentését terjeszti be, a koronázási jubileum ünnepére emelendő munkás-jóléti és valóságos emlékművek.

Maniu Gyula: A Házszabályokhoz kér szót. Szóvá teszi, hogy multkor Rakovszky István Viád Auréltól megvonta a szót.

Indítványt nyújt be, hogy a Ház fejezze ki rosszallását Rakovszky eljárása felett és jelentse ki, hogy eljárása házszabály ellenes volt.

Elnök: Ezt külön indítvány formájában kell benyújtani és a házszabályokhoz való felszólalás alapján nem lehet határozatot hozni.

Maniu Gyula: Azt mondja, hogy nem határozatról, hanem egy házszabály sértéséről van szó.

Ezután a napirendre tért át a Ház.

A napirend.

Hammersberg László: Styláris módosítást nyújt be

Eszterházy Mór: Módosítást nyújt be, hogy míg külön törvénybe foglalva nincs e jelen javaslat, gondoskodják a cseléd betegségleyezéséről. Gaál Gaszton tegnapelőtt benyújtott módosítását nem fogadhatja el, mert bár egyetért vele a kigazda terheinek könnyítésében, de Gaál

módosításával szerinte a kis gazdán segítve nem lesz.

Filipp János: Gaál Gaszton módosítását pártolja, mert méltányosnak tartja azt, hogy a 200 koronával kevesebb egyenes adót fizetendő gazdák ápolási költségektől mentesítsenek.

Huszka István: Ellenzi Eszterházy gróf módosítását. Hozzájárul Gaál Gasztonéhoz, de azt korigálni óhajtja úgy, hogy a bérlők, kik 250 holdnál többet bérelnek, ki ne bujhassanak az ápolási költségek alól.

Szatmári Mór: Gaál Gasztonnal szemben azt bizonyítja, hogy az ipari munkások betegségleyezéséről szóló törvény javaslat is sok terhet ró az iparosokra.

Ernszt Sándor: Eszterházy gróf módosításához járul hozzá.

Gaál Gaszton: Félremagyarozott szavainak helyreigazítása címén kíván szólni.

Darányi Ignác: Általános és tapasztalatokon nyugvó statisztikából bizonyítja, hogy a betegségleyezés csak mintegy 40 fillérről terheli meg a földbirtok egy holdját. A jelen javaslat csak ideiglenesen rendezi a cseléd gyógykezelését. Hozzájárul Zichy Vladimir gróf Hammersberg továbbá Eszterházy módosításához

Bernáth István előadó: Nem járul hozzá Nagy György módosításához, bár az a kis gazdák helyzetén könnyítene, de nem tartja helyesnek egyes osztályok kiváltságolásával az egyes osztályok közti ellentétek kiélesítését. A Ház a 28. § t. Eszterházy, Hammersberg, Zichy Vladimir gróf módosításával fogadta el. Gaál Gaszton módosítását elvetették.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Következik a 29. §.

Veress József: Örömmel elfogadja a szakasznak azt a részét, mely a cseléd lakásáról gondoskodik. De a szakasz rendelkezése ne vonatkozzék azon kis gazdákra, kik a cselédekkel együtt kénytelenek lakni.

Mezőfi Vilmos: Ő a nagy birtokokkal szemben nem lenne oly kiméletes, mint amilyen kiméletes a munkásügyi bizottság.

Molnár János: Indítványozza, hogy a cseléd lakás öt év alatt építtessék fel.

Leitner Adolf: A törvény nem intézkedik minden cseléd részére külön konyháról. Nem tartja helyesnek a Veress József indítványát, mert mi köze a cselédnek a gazdája vagyoni állapotához.

A Bocskay ünnep résztvevői.

A vendégek névsora.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 31.

Vasárnap, amint az ismeretes nagy napja lesz Hajduböszörménynek. A hajduk fejedelmének szobrát leplezik le impozáns ünnepségek között. A Bocskay István szobrának leplezésére az ország összes részeiből érkeznek vendégek. A kormányt Darányi Ignác földmívelési miniszter és Mezőssy Béla államtitkár fogják képviselni. Ők Vasárnapra virradó éjszakán érkeznek Debreczenbe, de nem szállnak ki, hanem a szalonkocsijukban hálnak, melyet a Debreczenből félhatkor induló személyvonathoz csatolnak. Ezzel a vonattal utazik el Weszprémy Zoltán főispán is, továbbá a megyei tiszlikar és a sajtó képviselői. Kovács alispán már június hó elsején elutazik.

Az ünnepségeket rendező bizottság tegnap zárta le a jelentkezők névsorát. Ezek a következők:

Id. és ifj. Gróf Zichy Géza, Kolozs megye részéről; Szeredai Aladár, Tutsék Sándor, Gaál Gyula és Irsay József, Kolozsvar városból báró Wesselényi Ferencz, Kecskeméthy István, Eszterházy László. Szatmárról 6 tagu küldöttség, Thaly Kálmán. Komárommegye, Gróf Zichy Miklós, Thaly Ferencz, Világhy Gyula, Kuszka János, Baja város, dr. Hegedüs Aladár, Meskó László, dr. Fejér Lőrincz. Szatmármegye képviselőiben, Falussy Árpád Ilosvay Aladár. Szabolcsmegye, gr. Vay Gábor, Mikecz Dezső, Sipos Béla, gróf Pongrácz Kálmán, Kállay András, Megyery Géza, Kovács István, dr. Bodnár István, Liptay Jenő, gróf Desseffy Aurél. Jász-Nagykun-megye: dr. Küry Albert, Papp Elek, Dr. Kuszka István, Nagyvárad: dr. Tóth Ferencz, Ragány János, Heves megye: Majzik Viktor, Hellebront Géza, Malassizky György, dr. Samassa János, Graál Jenő, Borbély György, Szeky Péter, Zemplén megye: Dókus Gyula, dr. Kovács Gábor, Bernáth Aladár, Gortvay Aladár, dr. Bessenyei Jenő, Debreczen várostól: Kovács József, Bészler Károly, Csóka Samu. Márton Imre, Kertész János, Bereg megye: dr. Egri Béla, Jeszenszky Ferencz, dr. Keresse György, a debreczeni Csokonai kör részéről Komlóssy Arthur, dr. Tüdös János és Kardos Albert, Bihar megye: Glatz Antal, Miskolezy Ferencz, Bácsbodrog megye: Fernbach József, Ertl János, Lovassy Sándor, Komárom város: Szász József, Dömög János, Sárközy Fe-

Ma lesz a Vasas Juniális

a vasneműekkel és déli növényekkel pazarul feldiszitett nagyerdei dobos pavillonban. A hölgyeknek szánt tánczrendek remekül sikerültek. Na lessz is a Magyarfi fiuknak ma estétől reggelig dolguk. A vasasok megmutatják mit tudnak.

A Bilkei és Radovánovics cég

csődtömögéhez leltározott összes áruk, u. m. festmények, szent képek, tájképek, történelmi képek, keretek stb. Nyugoti utoza 38. szám alatt rendkívül olcsó árban elárusittatnak. — Az árusítás május 16-tól naponta d. e. 9—12 és d. u. 2—4 óráig folyik.

rencz, Borsod megye: Boruss Sándor, dr. Hebrony József. Békés megye: Fábry Károly, Keeskeméthy Ferencz, Dobby Lajos, Szabó János, Tóth József, Abauj megye: dr. Paksy Endre, dr. Papszász József, dr. Horvát Aladár, Jakabfalvy Gyula és Téglássy Andor, Baja város: dr. Nyitrátky János, Valentin Emil, Ung megye: Bernáth Zoltán, Visontai Imre, Szabó Endre, Tóth Lajos, Bereg megyéről utólagosan jelentették be: Patay András Barta Ödön és Cseritky Pétert, Uray Imrét, debreczeni ítélőtábla: Porubszky Jenő, Gajzágó Béla és Kölcsey Sándor, Törvényszéktől: Szücs Miklós, ügyvédi kamarától: Márk Endre, közjegyzői kamarától: Lestyán Adorján, Pénzügyigazgatóság Eismann Oszkár, tanfelügyelőségtől Csánky Viktor.

A rendező bizottság tegnap meglepetésben is részesült. Ajándékba kapott Somossy Imrétől egy 500 méter selyem fehér-kék lepelt. A bizottság ezt a szobor-leleplezésénél fogja használni. — A leplet Kovács Gyula alispán viszi ki az ünneplő városba.

Sóvágó János bünei.

Büdszentmihályi és Hosszupályi-rablások.

Hét vádlott — 40 tanu.

Esküdtársi főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 31.

Sóvágó János, a hires haramia vezér igen illusztris társaságban ma utoljára jelent meg a földi bírak előtt. Mielőtt a méliuszteri rablógyilkosság miatt az életfogytig tartó fegyházbüntetést megkezdte volna, a még sötéten álló büdszentmihályi és hosszupályi rablások ügyét kell megvilágítania. Igaz, hogy Sóvágó ma sem tagadta meg magát, mert úgy tagadott mint mindig, sőt még jobban, amennyiben sajátkezü írását, amely árulója, egyszerüen letagadta. Sóvágón kívül még hat igen közveszélyes ember, köztük egy nő is ült a vádlottak padján.

A mai tárgyalás nagy érdeklődés mellett kezdődött meg. A nagyterem zsúfolva volt hallgatósággal. A bünper, mely tele van izgalmas fordulatokkal, előre láthatóan csak hét mulva tárgyalódik le végképen. Ma csak a vádlottakat hallgatta ki a törvényszék. Erdei Sándor az egyetlen a bünösök között, aki töredelmes vallomást tett. A többi úgy tagadja részességét, mintha a vizsgálati fogságban betanulta volna külön e célra szerkesztett könyvből.

A mai tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

A tárgyalás megkezdése.

Kilenc óra után nyitotta meg a tárgyalást Oláh Miklós dr. elnök.

Első sorban a vádlottak kihallgatására került a sor.

A vádlottak padján 7 vádlott ül. Erdei Sándor, Gáspár Aladár, Sóvágó Já-

nos, Siteri János, Mátyus András, Mátyus Andásné és Nyiri Lajos.

A tárgyalás megnyitása után; Erdei Sándor nacionáléjának megállapítása következett. Erdei Sándor értelmesen, választékos beszédben vallja, hogy 1853-ban született. Református erdődvél. Büntetve volt eddig lopás és rablásokért.

Gáspár Aladár intelligensebb külsejű ember. Fekete ruhában, sárga cipő és kemény kalap, borszinü divatos nyakendő van rajta. Lakatos mester, többször volt büntetve rablás miatt is egy ízben. Másnéven Gáspár Kajetán Istvánnak is hívják. 1876-ban született.

Sóvágó János harmadrendű vádlott, 49 éves. Sokszor volt büntetve. Mikor elnök erre megkérdi, így felel:

— Bizony meg nem tudnám mondani hányszor büntettek meg.

Legutóbb 1905. július hatodikán szabadult ki.

Siteri János napszámos, büntetett előéletű ember. — Büntetve ötször volt. 1857-ben született.

Mátyus András 57 éves, napszámos, még büntetve nem volt. Az a büne, hogy a rablókat instrukciókkal látta el, felvilágosítást adott a gazdagabb emberekről.

Mátyus Andásné szeretője volt Erdeinek, lopásért büntették meg kétszer.

Nyiri Lajos a 7-ik vádlott. Kétszer volt büntetve rablás és gyilkosságért.

A sértettek: Cellér András, Virág Bálint büdszentmihályi lakosok, gazdák és Kende Ernő hosszupályi-i gyógyszerész, akiket a rablók 1905. év őszén meglátogattak. Az első eset Büdszentmihályon történt 1905. szeptember 8-án. Ezt kezdték tárgyalni.

Miután elnök konstataálta, hogy a megidézettek mind megjelentek, az esküdtársak megalakítására került a sor.

A bíróság elnöke: Oláh Miklós. Szavazó bírak: Tóby István és Kondor Zsigmond. Ügyész: dr. Dési Gyula kir. alügyész. Védők: Kardos Samu, Vajda József, Tarján Leó, Péntes Miklós dr.

A bíróság megalakulása.

Esküdtársakul kisorsoltattak: Süvöltő Sándor, Ladányi Ferenc, Schmidt Kálmán, Teleki Mátyás, Vilmányi Ferenc, Erdei Kálmán, Rajzó Miklós, Háy Károly Julóff Lajos, Retezár Kristóf, Vida Lajos, Ttrázi Géza. Pótesküdtársak: Szöllősi Ferenc, Zelenka Sámuel, Szőke Ferenc, Madar István.

Ezután az esküdtársak letették a szokásos esküt, s a vádlottak kihallgatására került a sor.

A sértettek Cellér András, Virág Bálint büdszentmihályi lakosok, akiknél a haramiak 1905. szeptember 8-án törtek be és raboltak. A 3-ik sértett Kende Ernő hosszupályi-i gyógyszerész, akinél ugyan-csak rablási szándékkal törtek be.

Az első rendű vádlott.

Erdei Sándor kihallgatása következett. A nélkül, hogy az elnök kérdést tett volna, kijelenti, hogy vallani akar, mert bün terheli a lelkét.

— Szóval bünösnek érzi magát?

Igenis bünös vagyok. Isten és ember előtt. A Cellér és Virág-féle rablásnál Sóvágóval.

— Nem vádolja ártatlanul Sóvágót?

— Nem kérem. Igazat beszélek.

— Egy nő is volt ott, ki az?

— Mátyus Andásné.

— Most mondja el a részleteket.

Részletesen kezdi el vádlott, hogy Mátyusékkal, hogy ismerkedett meg. Azok igen nyomorban nagy éltek ősegélyezte őket szalonnával. Egyszer Mátyus azt mondta neki, hogy ő tud egy gazdag embert B. szent-mihályon, a ki magánál hordja a pénzt. Majd arra tér ki, hogy foglyaszás közben az erdőben megismerkedett Gáspárral, aki igen elegáns ur benyomását tette reá.

Gáspár Aladár Sóvágóval jött „Szer-vusz Sanyi” kiáltással üdvözölte a homok-dombnál. Majd beszélgetni kezdtek a nehéz viszonyokról, nyomorról és meggy-másról.

— Melyik napon volt ez?

— A szeptember 8. a előtt való napon.

— Hát aztán mi történt?

A rablás terve.

Találkoztam Mátyussal, akinek szemrehányást tett, hogy Gáspárt és Sóvágót előkerítette. Mátyusné is rábeszélte, hogy jó volna egy kis pénz. Haboztam eleinte, de aztán bele mentem abba, hogy kisebb-nagyobb portyázásokat végezzünk a környéken.

Elnök: Megálljon csak, Mátyusné azt vallja, hogy mikor belement a rablásba, maga azt mondta, hogy 1 órára készen legyetek.

— Lehet, hogy úgy volt. Mátyusné magunkhoz vettük és elindultunk. Mátyust nem akartam, mert őt ismerik.

— Volt magának pisztolya?

— Volt 3 golyóval.

— Hát Sóvágónál volt fegyver?

— Nem láttam.

— Hát aztán a homok-dombtól el-indultak Debreczen felé?

— Igen.

— Mikor értek ide?

— Ugy reggeli fél hatkor. Itt volt velem Sóvágó, Mátyusné és Gáspár. A Szilágyi koresmába mentünk.

— Miben állapodtak meg?

— Abban, hogy a nagy állomáson Mátyusnéval felülnek, Sóvágó és Gáspár a legközelebbi állomáson szállnak fel. Ugy történt. Nyiregyházára délbe indultak.

— Aztán mi történt?

— Vasuton Tisza-Lökre mentek.

— Mikor értek B. Szt.-Mihályra?

— Egy fél óra mulva.

— Hát aztán mit tettek?

A büntett előtt.

— Elmentünk a temetőbe. Én meg Mátyusné bementünk a községbe. De korán volt még, azért vissza mentünk. Ott leheveredtünk. Egyszer azt mondja Gáspár, hogy fiuk készülünk, mert telik az idő. Ugy 11 óra felé járt az idő éjszaka.

— Tudta, hogy van Gáspárnál pisztoly?

— Azt tudtam, de Sóvágónál nem láttam.

— Hát Sóvágónál mi volt.

— Egy bot, melyre azt mondta, ez az én nagy fegyverem.

— Milyen ruha volt Sóvágón?

— Fekete ruha, barna kabát.

— Az arcuk be volt kenve?

— Sóvágó a csizmájára köpött s szétkenete a suviszót, a melylyel bekente a pofacsontját.

Igy tettünk valamennyien.

Szegény csavargó vagyok.

— Ezek után elindultak?

— Igen Cellér házához.

Maradék fél árban

Selymek, Batliszok, kész blonzok, övök, csipke függönyök, színes napernyők, fenti cikkek fél árban lesznek árusítva.

Klein és Gelbmann cégnél

Debreczen.
Piacoz 24.

Angol Zephfirek, francozia Delinek, angol vásznak, úgy minden mosóárunkban nagy választék.

— Be tudtak menni?
— Nem, mert magas volt a kapu. Hátulról kerültünk be. Az udvaron talál-
tuk Cellért, aki felébredt.

— Adjon Isten bátyám, szóltam hozzá.
Ne ijedjen meg, szegény vándorlók va-
gyunk, egy kis pénzre volna szükségünk.
Ne féljen, nem haramiákkal van dolga.
Aztán bementünk a szobába. Csititgattam
a társakat, a kik kör ülvették Cellért.

— Elfelejtette, hogy forgó pisztolyt
szegzett Cellérnek?

— Nem, kérem, pisztolyhoz nem
nyultunk. Cellér maga ment a szobába.

— Hát azt hallotta-e, hogy Cellér
azt mondta; nincs pénzem, mert tegnap
tette be a takarékbába.

— Nem hallottam.

— Hát azt tudja-e, hogy Gáspár oda
szólt.

Pénzt mert megnyuzunk.

— Nem igaz.

Elnök figyelmezteti, hogy ha bűnbá-
nócán vall, legalább őrizze meg a látszatot,
hogy komolyan vegyék s ezért mondja
meg az igazat. A lényegét ismerje be.
Ezután azt mondja, hogy Cellér meg
vendégelte őket.

— Ez megint komikus.

Elnök: Hát azt mondta-e, édes öre-
gem 3000 pengő legyen mert megnyuzunk-

— Tagadom.

— Lehet, hogy nem maga mondta
hát Sóvágó mondta.

— Nem hallottam.

A zsákmány.

— Láttam azt, hogy a pénzt átadta
Cellérné?

— Nem láttam.

— Csudálatos, hogy semmit se tud
és nem lát. Hát aztán mit csináltak?

— Vissza mentünk az árokhoz.

— Mennyi ideig tartott a rablás.

— Egy negyedóraig.

— Hát a pénzzel mit csináltak?

— Sóvágó azt mondta, hogy az
ilyen üzlet nem ér semmit és szitkozódott.

— Az igaz, szalonját is kértek?

— Igen, Cellérné adott is.

Elnök: Az előbbi vallomásában azt
mondotta, hogy Sóvágó költötte fel Cellért
és pénzt követelt.

Vádolt: talán tévedtem.

Menekülés.

— Ezután mi történt?

— Az árokban Mátyusné azt mondta
még tudok egy helyet, a hol pénz van,
Virág Bálintéknál.

Majd felkerelkedtünk és Virágékhoz
indultunk. A háznál hatalmas torjú em-
ber bömbölt.

— Mit akartok gazemberek.

— Semmit bátyám, felelte Erdei, egy
egy kis pénzt.

— Nincs pénzem — kiáltotta a hang.

— Gyujtson lámpát — mondta Gás-
pár, majd odabenn beszélgetni fogunk.

Virág Bálint engedelmességedett, Benn
50 koronát adott, a melyet Sóvágónak
adtam át. Ezután eljöttünk s futni kezd-
tünk, Cellérék bizony fellármázták a falut.
Az utcákon igen sokan voltak. Üldözöbe
vették őket. Néhányszor lőttek is. Majd a
vasutit töltésen Nánás felé vették az ut-
jokat.

A község alatt megosztottak a rab-
lott pénzen. Az utjokat tovább folytatták
Debreczenbe. Itt aztán megosztottak. A
rablás azonban nem járt anyagi haszonnal,
mert ráfizettem még 18 koronát, amit a
vasut költségeire fizettem.

— Ez mind szép, csak még az nincs
tisztázva, hogy Virágéknál olyan szépen
beszéltek. Maga azt mondta előbb, hogy
pénzt követeltek és revolvért fogtak Virá-
gékra.

Elnök 5 perc szünetet ad. Ezután
folytatják Erdei kihallgatását.

— Ki volt, a ki maguk között cigá-
nyosan beszélt?

— Nem tudom.

— Sóvágót mióta ismeri?

— Egy év óta személyesen. Hirből
régebben.

— Már most az a gyanus, hogy
hogy maga rendelte oda Sóvágót.

— Én nem rendeltem oda, inkább
Mátyus, aki alattomos ember, mert a fele-
ségét is eladta.

Gáspár Kajetán előadása.

Gáspár Aladár. Kajetán István ki-
jeleníti, hogy nem érzi bűnösnek magát

— Mióta ismeri Sóvágót?

— Négy év óta. A fegyintézetből.

— Hát Erdeit?

— Talán 8 év óta, szintén fegyinté-
zetből.

— Mit keresett Debreczenben?

— Munkát.

— Hogy találkozott Erdeivel?

— A vasutnál, a nagy indóháznál
láttam egy növel.

— A találkozás hogy volt?

— Én szólítottam meg.

Nem ismer senkit.

— Mennyi időt töltöttek Debre-
czenben?

— Egy napot.

— Mit csináltak?

— Bementünk a vendéglőbe.

— Meddig volt Debreczenben?

— Négy napig.

— De a vendéglőben Sóvágó is
ott volt?

— Nem volt ott.

— Hát miért vall maga ellen Erdei?

— Azért mert megcsaltam. Tudni-
illik, a nagytrafikban pénzt váltott s új
koronákat kapott. Mikor ezt meglátta
Erdi, azt mondta neki, hogy ő csinálta a
pénzt. Erdi erre ajánlatot tett, hogy ha-
misítsanak. Ő hajlandó volt, ha Erdei ad
neki 100 koronát. Ugy is volt. Erdei azóta
megharsogdott rá s bele akarja keverni a
rablásba. Tagadja tettét.

Szembesítés.

Erdeit szembesítik.

— Erdei, hiszen maga ismeri a fegy-
házból Gáspárt.

— Lehet, hogy ő engem ismer, de
én őt nem.

Gáspár bőbeszédűen össze vissza be-
szél mindenfélét, a mi nem is tartozik a
dolgok lényegére.

Erdi szembe mondja Gáspárnak,
hogy minden hogy történt.

— No Gáspár így volt? -- kérdi az
elnök.

— Nem igaz.

— Ne tagadd el fiu, nincs ebben
semmi se — szól Erdei.

Sóvágó kihallgatása.

— Sóvágó János tudja-e mivel van
vádolva?

— Tudom, de nem érzem bűnösnek
magamat.

— Erdeit ismeri?

— Nem ismerem.

— De hiszen járt ki Pályiba.

— Igen, mert földet akartam venni.

— Izenetet is vitt, hát az igaz?

— Igaz.

— De Tiszalökön is jártak egy kis
pénzért, Büdszentmihályon is.

— Én nem voltam.

— De Erdei azt mondja, hogy ott
volt.

— Erdei rossz ember.

Elnök figyelmezteti, hogy mindegy
lehet már rá nézve, mert el van életfogy-
tig tartó fegyházra ítélve.

— Tudom én kérem, de nem vol-
tam ott.

— De azt mondják, hogy volt,
— Hiszen mondhatnák azt is, hogy
egy hegyet a másikra görgettem.

— De van itt levele, amit Erdeinek irt.

Elnök felolvassa a levelet, a melyet
Sóvágó irt egy kis papirostra. Az áll rajta,
hogy nincs bizonyíték ellenetek és ki fog-
nak szatadulni. Erdeinek meg azt írta,
hogy a nyelvéből le kellene vágni.

Tagadás körömszakadtáig.

Sóvágó össze vissza beszél. Mire az
elnök megjegyzi,

— Nincs ennek értelme, hogy itt
össze vissza beszél.

— Hol volt 1905 szeptember hó 8.
és 9-én.

— Böszörményben.

— Mit csinált?

— A szőlőben voltam, szilvát szed-
tünk.

Elmondja ezután, hogy a csendőrség
előfogta 3 nappal az eset után, hogy hol
volt szeptember 8-án. Bebizonyítottam,
hogy otthon voltam, amire eleresztettek.

— Miért járt maga Pályiban?

— Földet venni.

— Miből akarta venni?

— Van nekem kérem.

Sóvágó földet vesz.

— Ugyan menjen. Maga azt mondja,
hogy 300 hold földet akart venni. Ez nem
lehet ám olyan olcsó. Magának nincsen
pénze.

— Már hogyne volna, hisz az apám
nem volt napszámos, hagyott rám egy kis
pénzt!

— Gáspárt ismeri?

— A fegyházból ismerem.

— Debreczenben nem látta?

— Láttam.

— Söröztek együtt?

— Nem kérem.

— Köszöntek egymásnak?

— Nem emlékszem rá.

Sóvágó mint minden ügyében úgy
most is állhatatosan tagad. Nem ismer
senkit, nem lát senkit, nem volt sehol,
ártatlannak mondja magát. Dacára, hogy
sajátkezű levelét s vannak az iratok kö-
zött a bűnyügre nézve, nagy nehezen azt
vasalta ki belőle a kir. törvényszék, hogy
Mátyus felkereste őt Böszörményben. Ok-
tóbert mond, majd augusztust említ.

— Nézze csak, hát melyik igaz, au-
gusztus vagy október?

— De kérem szépen nem vagyok én
kalendárium.

— Hát egy Pintye nevű embert is-
mer e?

— Nem én kérem. A mi igaz azt
megmondom.

— De Gáspár Aladárval járt és ügy-
védnek adta ki.

— Erdei szembesítése következik.

— Azt mondja meg, hogy miféle
tanácsot kért Sóvágótól.

— Nem kértem.

— Volt Sóvágó a bátyjánál?

— Volt, Gáspárral.

Majd szemébe mondja Erdei, hogy
együtt mentek Pályiba rabolni.

Sóvágó izgatott hangon, felhevülve
kiáltja, hogy Erdei hazudik.

— Erdei szembe mondja.

— Jánoskám ne hazudj már, valld
be ezt a kis ügyet.

— Nem igaz, nem igaz, hazudsz Er-
dei, mert én nem raboltam veled.

Délutáni tárgyalás.

A délutáni főtárgyalás iránt sokkal
fokozottab volt az érdeklődés, mint a dél-
előtti. Mindenki azt hitte, hogy Sóvágó-
ra csak most kerül a sor.

A délutáni főtárgyalás egyébként Mátyus András kihallgatásával kezdődött. Tudvalevő, hogy Mátyus András értelmi szerzője volt a büdsszentmihályi rablásnak. Neki nagy szerep jutott a banda szervezésében és annak működésében. — Zokogó hangon igyekezett megcáfolni Erdei Sándor beismerő vallomásának azon részét, hogy ő lett volna a főbűnös. Az elnök kérdéseire a következőleg felelt:

— Volt viszonya feleségének Erdeivel?

— Igen.

— Mikor vette rá magát a felesége hogy Büdsszentmihályról Hosszupályiba költözködjének?

— 1905-ben.

— Tudakozódott Erdei büdsszentmihályi vagyonos emberek után?

— Igen.

— Mit felelt maga?

— Mondtam neki néhány vagyonos gazdaembert. A nélkül mondtam, hogy tudtam volna mi lappang a kérdés háta mögött.

— Kit nevezett meg maga?

— Virág Bálintot és Celler Andrást.

— Nézzék Mátyus András — mondta az elnök — a vizsgálat során kiderült, hogy ezt a két nevet azért ajánlotta maga, mert tudta Erdei szándékát és tudta, hogy itt lehet „pénzt fogni.“

— Tagadom, felelte Mátyus.

— A rablás körül hogyan működött közre?

— Feleségem Erdeivel együtt csalt Büdsszentmihályra és így kerültem akaratlanul a rablóársaságba.

Ezután Mátyus a rablás részleteit mondta el, mentegetve folyton magát, mintha avval a szándékkal indult el a helyszínre, hogy rabolni akar.

Ki volt a társaságban.

— Magán, feleségén és Erdein kívül kik vettek részt a rablásban?

— Sóvágó János, az a szőke fiatal ember (Gáspár Aladár).

— Járt maga Sóvágó Jánosnál Bőszörményben?

— Határozottan nem emlékszem. Egy ízben úgy hiszem voltam.

— Milyen órlból járt nála?

— Mint fiatakori ismerősömet meglátogattam. (Élénk derűtség.)

— Mit beszélt Sóvágóval?

— Nem beszéltem semmit sem. Egyszerűen kidobott, (Zajos derűtség.)

— Gáspárral életében soha sem beszélt?

— Nem.

— Felismeri Gáspárt?

— Igen. (Gáspárt bevezetik a terembe.)

Elnök:

— Ki ez az ember?

— Ez az a Gáspár Aladár — felelte Mátyus András. Néhány kérdés elhangzása után Mátyus András kihallgatása véget ért.

Egy nőcske.

Közvetlen utána feleségét a rablóbanda egyetlen nőtagját, Mátyus Andrásné, hallgatták ki. Siróhangon őszintén beismerő vallomást tett.

Megerősítette ő is férjének ama vallomását, hogy a rablásokban Sóvágó és Gáspár is részt vettek.

A szembesítések egész sora következett ezután, a melynek során Sóvágó, Gáspárral egyetemben tiltakoztak az ellen, hogy ők részt vettek a rablásokban. Ezzel a vádlottak kihallgatása véget ért.

A sértettek kihallgatása.

Ezután Celler Andrást az egyik sértettet hallgatták ki, a ki részletesen el-

mondotta a szeptember 8. éj történetét. A szembesítéskor csupán Sóvágót ismerte fel. A többi vádlottban nem ismert a tettesekre.

Utána a másik sértett feleségét Virág Bálintné hallgatták ki. Ő is csupán Sóvágót ismerte fel.

Kihallgatták még a délután folyamán Borsos Ödönét, aki a rablás éjjelén vendég volt Celler András házában. Csaknem azonos vallomást tett Celler Andrásnéval. Vallomása csak abban tért el, hogy ő nem csupán Sóvágót, hanem Gáspárt is felismerte.

Ezután az elnök a tárgyalás folytatását holnap reggeli 9 órára tűzte ki.

Pénz és érem jutalmak tanoncoknak.

A kulturális leirata.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 31.

Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter fontos újítást vezetett be a tanonc iskolába. Jeles és minden tekintetben kifogástalan tanoncok részére 100 és ötven koronás jutalmakat engedélyezett. Ilyen jutalmakban része lesz néhány debreczeni iparos tanonc ifjunak is. Öt-öt ilyen jutalmat szervezett a miniszter a debreczeni tanonc iskola részére.

Dócy Gedeon az intézet igazgatója bizonyos ünnepek keretében osztja ki a jutalmakat június hó 9-én délelőtt 10 órakor. Az ünnepekre hivatalosak a városi tanács, a kereskedelmi és iparkamara az ipartestület s más érdekelt emberek. A kereskedelmi és iparkamara a maga részéről 8 érmet ad a jeles végzettségű tanulóknak. Két érmet az iparos továbbképző tanfolyam hallgatói kapnak, hatot pedig az iparos tanoncok.

A tanonciskola tanfolyamjainak megvan már állapítva a vizsgálati sorrendje is. Ez a következő; rajzból június hó 16 án délelőtt 9-11 ig, továbbá délután 3-5-ig. Közhasznú ismeretekből június hó 17 én délután 5-7-ig, továbbá június 18 án 5-7-ig. Ugyanebből június 19-én este 5-7-ig — A vizsgálatra a tanonciskolai bizottság az érdeklődőket meghívta.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piac-utca 47. sz.

Mis Lucy von Holmes szökése.

Egy gróf van a játéokban.

A Debreczeni Független Ujság írta meg elsőnek, hogy miss Lucy Holmest, Villandék elefántszelídítőnöje Nagykárolyból megszökött. Az érdekes szökevényről tudósítónk újabbán a következőket jelentette:

Lucy Holmes már Debreczenben sokat veszekedett vörös haju és görbe orru férjével Sollender Leo artistával, egy dús gazdag bécsi gyáros artista fiával. Az asszony végre is megunt a dolgot, és ott hagyta a férjét.

Legutóbb Nagykárolyban ütötték föl sátorukat a Villand testvérek. Szombaton, május 25-én este nagy zürzavar támadt a cirkuszban. Előadás előtt néhány perccel megjelent Sollender a direktoroknál és halálsápadtan, remegve, elfuló hangon jelentette ki:

— Lucy ma nem játszik. — Megszökött!

S hogy kijelentésében egy pillanatig se kételkedjenek, egy összegyűrt, könnyel áztatott papírlapot tartott a megdöbben Villandok elé:

— Nézzék, itt van a bucsuzó levele.

A levél így hangzik:

„Édes Leó! A szálló-számlát holnapig kiegyenlítetttem. Véget kell vetnem a dolgoknak! Tovább nem maradhatok. Te közönségesen bánssz velem. Szemrehányásokat nem teszek neked, sőt ellenkezőleg, minden jót kívírok. Mindennek a te végtelen könnyelműséged az oka. Számomra meghaltál. A soha viszont nem látásra!

Üdvözl

Holmes.“

Sollender még szombaton este vonatra ült és Debreczenbe utazott, ahol érdekes dolgokat tudott meg a felesége szökéséről. E részletek a következők:

Az elefántkirálynő Debreczenben megismerkedett egy fiatal, dús gazdag magánassal, akit szeretetreméltóságával, szépségével magához láncolt. A gróf nem mert nyíltan udvarolni Lucynak, mert félt a kenderhaju, rabiátus, féltékeny férjétől és a szép asszonyt ki akarta szabadítani az ura hata'ma alól. E tervéhez sikerült egy Obláth Emil nevű hirdetői ügynököt megnyernie. Obláth igen gyakran együtt volt a házaspárral és így a gyanakvó férjnek nem tűnt fel, ha egy egy pillanatra összesugott Lucyval. E halk szökváltások alkalmával pedig a szökés tervét közölte Obláth a szép asszonnyal, a ki nem idegenkedett a regényes vállalkozástól és faképnél hagyta az urát.

Sollender Debreczenből Budapestre jött és ismeretlen csábítók ellen följelentést tett a főkapitányságnak. Krecsányi detektívönök egy sereg titkos rendőrt bizott meg a nyomozással. Obláth Emil éjjel verték föl az ágyából és kihallgatták. Obláth természetesen tagadja, hogy része volna Lucy von Holmes megszöktetésében. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Debreczenben a pályaudvaron többen látták Lucy von Holmest W. gróf társaságában, sőt együtt ültek a gyorsvonatnak egy első osztályú kocsijába.

A rendőrség megállapította, hogy az elefántidomítónő vasárnap reggel tényleg Budapestre érkezett és a Royal-szállóba tartózkodott két napig, de kedden tovább utazott a fővárosból. Hogy kinek a társaságában és merre, — nem tudják.

Sollender még Budapestten tartózkodik és kétségbeesetten várja a vizsgálat fejleményeit.

— **A júniusi közgyűlés.** A város legközelebbi közgyűlése június hó első felében lesz, a melyen a nyári szünet előtt felhalmozódó ügyeket tárgyalja a törvényhatóság. A közgyűlés határnapja még ugyan nincs kitűzve, de bizonyos, hogy június hó 10 ike körül lesz. A jog és pénzügyi bizottság a tárgyak előkészítése céljából a jövő héten ülést fog tartani.

— **Porubszky Jenő táblai elnök Szoboszlón.** Urnapján tüzte Rác Gábor ny. kir. jerásbirósági telekkönyvezetőnek a mellére a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke a koronás arany érdemkeresztet Szoboszlón. A tábla elnököt Kovács Gyula alispán kísérte ki, környezetét Witt László táblabíró, Szűts Miklós tszéki elnök, Czebel elnöki titkár képezték. Diszhuszáros négyes fogata a városnak hozta be a városházára az előkelő vendégeket, kiket Fekete Sándor polgármester magyaros üdvözléssel fogadott. A közgyűlési terem zsufolásig megtelt; úgy a tábla elnö magas szárnyalású beszéde, valamint a kitüntetett válasza megható volt. Délben

60 teríték
lőben. Eg
lyek közü
kének fel
legtjelése
a minta j
vezetése
hangulati
kor az el
utaztak.

— **közgyűlés**
házkerüle
fontosabb
közgyűlés
napra az
előtt 9 ó
lést Dége
esperes e
ségi ügy
végrehaj
gyalás a
eszközölt
nak foga
József el
debrecze
ügyében
natokról.
hogy az
koronát
énekgyűl
logh Fer
gyobb v
község
ugyanis
kitotta s
a község
felkerült
javaslat
rület ne
Baltház
látnak a
hagyja s
törvénye
látja a t
feltételes
ketté sz
dekeket
rendelni
és 14 sz
elfadói
is egy le
intézése

— **ményb**
debrecze
ményen
szobor
intézked
3 án a
összes r
mint me
szerelv
nius 2
egy kül
reggel
vonat u
tatik H
30 per
reggel
perkor
bőszörm
Debrecz
12 óra
kor ind
este 6
éjjel 10
czenbe.
tokhoz
összes
nyesek.
Uhlarik

— **mény**
tozza,
delmi

60 terítékű bankett volt a Bika vendéglőben. Egymást érték a felköszöntők, melyek közül kiemelkedő volt a tábla elnökének felköszöntője, melynek keretében legteljesebb elismerését, köszönétét fejezte a minta jbiróság, a szoboszlói jbiróság vezetése és ügymenete felett Emelkedett hangulatban este ért véget a lakoma, mikor az előkelőségek vasuton Debreczenbe utaztak.

— **Az ev. ref. egyházkerület közgyűlése.** Csütörtökön volt a ref. egyházkerület közgyűlésének utolsó napja. A fontosabb tárgyakat már az első két napi közgyűlés kimerítette s így a harmadik napra az érdeklődés is megcsökkent. Dél-élt 9 óra után nyitották meg a közgyűlést Dégenfeld gróf és Dávidházy János esperes elnökök. Néhány kisebb jelentőségű ügy után az új egyházi törvények végrehajtására szóló javaslat került tárgyalás alá. A javaslaton több változtatás eszközöltek. Különösen Tisza István grófnak fogadták el több módosítását. Dicsőffy József előadó jelentést terjesztett elő a debreczeni ref. főgimnázium építkezési ügyében a múlt évi jelentősebb mozzanatokról. A presbitérium tudomásul vette, hogy az államösszegeből már 60 és 26 ezer koronát felvettek. Ezután az egyetemes énekügyi bizottsághoz bevélasztották Balogh Ferencet és Balthazár Dezsőt. Na gyobb vitát provokált a derecskei egyház közösgé ügye. A derecskei presbitérium ugyanis a lelkészi díj leveleket ketté szakította s így két lelkészi állást szervezett a közösgében. Az ügy felebbezés folytán felkerült az egyházkerülethez. Az előadói javaslat azt javasolja, hogy az egyházkerület ne menjen bele a ketté választásba. Balthazár Dezső és Erőss Lajos precedenst látnak abban, ha az egyházkerület jóvá hagyja a kettéválasztást, ami egyébként törvényellenes is. Tisza István gróf nem látja a törvényt megsértve, mert ez csak feltételesen rendeli el, hogy nem szabad ketté szakítani a díjlevelet. A vallási érdekeket nem szabad az anyagiaknak alárendelni. Végre szavazásra került az ügy és 14 szóval 12 ellenében elfogadták az előadói javaslatot. Így Derecskén ezentul is egy lelkész lesz. Néhány kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **Különvonatok Hajduböszörménybe.** A magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetősége a Hajduböszörményen június 2-án megtartandó Bocskay szobor leleplezése alkalmából a következő intézkedéseket tette meg. Június 1. 2. és 3-án a debreczen-tiszalöki vonalon az összes menetrend szerinti motoros vonatok mint mozdony vonatok — tehát nagyobb szerelvényekkel, — fognak közlekedni. Június 2-án Debreczenből reggel 4 órakor egy külön vonat indul Hajdunánásig és reggel 8 óra 09 perckor induló 4408 sz. vonat után egy külön motormenet indítatik Hajduböszörményig, mely oda 9 óra 30 perckor fog érkezni. Hajdunánásról reggel 7 óra 17 perckor, délután 2 óra 30 perckor indítanak külön vonatok Hajduböszörményig és este 9 óra 20 perckor Debreczenig, Hajduböszörményről délután 12 óra 10 perckor és este 6 óra 20 perckor indulnak különvonatok Hajdunánásra, este 6 óra 20 perckor egy külön motor és éjjel 10 órakor egy különvonat Debreczenbe. Az itt említett összes különvonatokhoz a rendes polgári menetjegyek az összes jogosult kedvezményekkel érvényesek. Debreczen 1907. május 31-én. Uhlarik, üzletvezető.

— **Kossuth nem jön Böszörménybe.** Budapest tudósítónk táviratozza, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ismét megbetegedett.

Dacára, hogy baja nem komoly, mégis le kellett tenni arról, hogy a vasárnapi böszörményi ünnepségre leutazhassék.

— **A diószegi emlék.** A Csokonai kör, mint ismeretes, a Diószegi emlék felállításának költségeire a várostól kért hozzájárulást. A tanács a Csokonai kör kérelmével ma foglalkozott. 2500 koronát kér a várostól irodalmi társaságunk. Ezt az összeget azonban a tanács soknak találta s ezért a jog és pénzügyi bizottsághoz tette át az ügyet javaslatlétel céljából.

— **Tanulmányi kirándulás.** A debr. magy. kir. gazd. akad. hallgatósága tegnap a tanári kar vezetése alatt kirándult a Hortobágyra, hogy annak gazdaságát tanulmányozza és a sáskairást lássa. A pusztán az ifjúságot maga Jablonovszky és Farkas B. vezette, ki a sáskapusztitást és az ellene való védekezést magyarázta el, bemutatván működésükben a sáskairtó gépeket. A hallgatóság megérkezéskor villásreggelig kapott, utána megnézték a juh usztatást, a híres törzsgulyát, a ménest a hol a legszilajabb lovakat ülték meg derék gazdáink, a törzsménest megnézték, ugyszintén a Soporon-féle szélmotoros kutat is melylyel a leendő konyha kertészetet fogják ellátni vízzel. Látták a délibábot is. Délben ebéd volt a Csárdában, hol toaszt-toaszt után következett. Az ifjúság éltette Jablonovszkyt, Farkas Bertit bátyánkat, ki szintén a legnagyobb szeretettel kalauzolta a gazdászokat. Végre délután jó kedvben hagyták el a már sokszor megénekelt magyar pusztát.

— **A közkórház költségvetése.** A kórházi bizottság ma délután Körner Adolf elnökle alatt ülést tartott. Jelen voltak Visky Sándor, dr. Tüdös Kálmán és dr. Horváth Károly. Visky Sándor előterjesztette a közkórház 1908. évi költségvetését. E szerint a bevétel az ápolási és napi díjakból befolyó összeg. Ezzel szemben a kiadás összege 192,773 k. 96 fillér, melyből a dologi kiadás 161,614 korona. A személyzeti kiadás 31.719 korona. A bizottság a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja a költségvetést. Ezután felterjesztik a miniszteriumhoz jóváhagyás céljából. A kórházi bizottság a költségvetésen kívül más folyó ügyeket is tárgyalt.

— **Kisiklott a helyi vonat.** Ugy látszik, a helyi vasut pályája már erősen a pusztulás útján van, mert a vasuti kisiklások napirenden vannak. Tegnap délelőtt a nagyerdő felől közlekedő tehervonat a esősz-ház közelében kisiklott. Emiatt fél órai forgalom zavar állott elő.

— **Harmincöt éves találkozó.** Ritka szép és lelkes ünnepségnek volt színhelye ma délelőtt a Kollégium diszterme. A főiskolán 35 évvel ezelőtt érettségizett ifjak gyűltek össze akik ma komoly idősebb urakká öregedtek. A volt tanárok közül egyedül Tóth József jelent meg az érdekes találkozóon, amelyen a volt iskolatársak kellemesen emlékeztek meg az az elmúlt esztendőkről. A találkozóon megjelentek a következők: Benedek Sándor közigazgatási bíró Budapest, Thierry Adolf pénzügyi tanácsos Budapest, dr. Némethy Imre orsz. képviselő Budapest, dr. Bátor-keszy Béla orvos Turkeve, Szentgyörgyi Imre lelkész Homok, Robel Román p. ü. tanácsos Budapest, Szele György lelkész Debreczen, Szilágyi Imre ügyvéd Debreczen, Szabó József postafőtiszt Debreczen, Megyesy Ferenc p. ü. titkár Debreczen,

Papp Lajos postafőtiszt Debreczen, Vori János tanító Békés, Szathmáry Károly Andor árv. ülnök Nagyvárád, Horváth Sándor postafőtiszt Debreczen, dr. Szo-tyory Nagy Károly orvos Debreczen, Bartha Mór mérnök Budapest, Hajdn Zsigmond püspöki titkár Debreczen.

— **Szász ifjak Debreczenben.** Már évekkkel ezelőtt jöttek szász ifjak Nagyszebenből Debreczenbe a magyar nyelv megtanulására. Néhány ifjut már eddig is sikerült áldozatkész családok körében elhelyezni. Mint közvetlen forrásból értesülünk, ez évben a nagy szünidőre június 10-től szeptember 10-ig 25 gymnásiumi, reáliskolai és tanítóképzőintézeti tanuló ifju óhajt Debreczenbe jönni a magyar nyelv megtanulására. Ezek, anyagi erő hiányában családoknál kívánnak teljes ellátást nyerni, minek fejében minden külön díj nélkül tanítanak a gyermekeket német nyelvre, s esetleg a többi tantárgyakra is. A szász ifjak ügyének felkarolására mi is felhívjuk a meleg érdeklődést. Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt Dr. Barcsa János, debreczeni ref. kollégiumi tanár.

— **Munkások gyűlése.** A szociáldemokrata párt hívei június 2-án gyűlést tartanak. A napirendnek egyetlen tárgya van az ausztriai választások eredménye és a mai parlament.

— **Himnusz a hadseregben.** A hadügyminiszter bizalmas rendeletet adott ki, a mely ma érkezett meg a hadtestparancsnokság aláírásával ellátva az egyes csapattestekhez. A közös hadügyminiszter megengedte, hogy ünnepélyes alkalmakkor, tábori miséken, esküteteleken a zenekar a magyar himnuszt játszassa.

— **Szerencsétlenség a gépjavitóban.** A magyar államvasutak gépjavitó műhelyében tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt. Nagy Sándor munkásnak a gépszij elkapta a jobb kezét s azt teljesen összezúzta. Megsérült még ezenkívül az arcán és a vállán is. Eszméletlen állapotban szállították be a közkórházba. Állapota rendkívül súlyos. Karját amputálták. A többi sérüléseit bekötözték.

— **Karambolok.** A nagytemplom előtt tegnap ismét csaknem végzetessé válható baleset történt. Aja János talyigás a sineken át akart hajtani. A kis vonat pedig a Piac-felé igyekezett. Így történt aztán, hogy Aja János, aki nem hallotta a vonatvezető csöngetését, a mozdony alá került szekérével együtt. A véletlen szerencse azonban vele volt, s ő és lovai épen kerültek ki a karambolból, csupán szekere tört össze. A rendőrség megfogja indítani a vizsgálatot. — A másik karambol a Szent-anna utcán történt, Ráczy György kocsis ment neki a fasornak összetörte a kocsiját és kitérte a fákat. Ellene is megindították a vizsgálatot.

— **Műkedvelő előadás.** Ma este a m. á. v. „Egyetértés” egylet műkedvelő társasága színre hozza a debreczeni társaság egyik rokonszenves tagjának dr. Széll Kálmánnak „Fekete vezér” című történelmi szindarabját. A szindarab egy török hódoltság egyik megrázó eseményét a Karácsonyi György féle pórlázadást eleveníti meg biztos korfestéssel és markáns jellemzéssel. A darab ennél fogva helyi vonatkozású is, mivel a pórlázadás szerencsétlen vezére annakidején városunkban

szenvedett kihalált. Városunk közönsége nagy érdeklődéssel várja a kipróbált erővel lejátszandó előadást, a melynek jövedelméből az „Egyetértés” egyesület szegénysdrsu tagjainak gyermekeit fogja segíteni.

— **A Boockay kerti mulatság.** A mai napon megtartandó Boockay kerti mulatságra az indulás 4 óra 25 perckor a uagyalomásról történik. A hangverseny a hadházi vonat érkezése után kezdődik s a vissza jövetelre 10 kor, 12 után és 6 órakor áll a vonat a közönség rendelkezésére.

— **Az urkocsis egyesület tagjait** ezuton hívja fel a titkári hivatal, hogy tagsági jegyeiket, mely belépő jegyül szolgál Kaszanyitzky Andor egyesületi pénztárnok főtéri üzletében kiválthatják. Az alapító tagoknak az egyesületi jelvény szolgál belépőjegyül.

— **Szálloda építő részvénytársaság.** Megemlékeztünk mi is lapunkban egy mozgalomról, mely szerint Debreczenben szálloda építő részvénytársaság van alakulóban. Az erről szóló híreinkben azonban egy tévedés csuszott be, a mennyiben azt irtuk, hogy Fürst Ödön is tagja az előkészítésre kiküldött szűkebbkörű bizottságnak, holott Fürst Ödön e bizottságnak nem tagja.

— **Tudnivalók az ügető versenyekre.** A június hó 9. és 11-ik napjain tartandó ügető versenyekre a közönség tájékoztatása végett a következőket közöljük: A versenyek délután 2 és fél órakor kezdődnek. A Bika előtt délután 1 és fél órakor kellő számú vonat áll a közönség rendelkezésére. A bérkocsi díjak a következőképp állapítottak meg: Két lovas varakozással 10 korona, egy lovas dija 6 korona. Amelyik bérkocsi a megállapított díjnál többet követel, azt jelentsék be a titkárnál. Belépti díjak: Páholy (4 személyre) 20 korona, tribün előtti térre 2 napra 10, egy napra 6 korona; tisztí jegy a tribün előtti térre e napra 4 kor. Fedett zártszék 2 korona, ülőhely 1 kor. állóhely 40 fillér. Kéretik a közönség, hogy belépő jegyeit látható helyen viselje. A jegyek már most megválthatók Békés Lajos főtéri üzletében, A versenyeken totalisatör is lesz.

— **Egy sereg szenzáció.** A debreczeni közönség új szórakozó helyein. a nagyerdei „Edison” színházban kiválóan érdekes újdonságok kerülnek bemutatásra máttól kezdve. Egész sereg szenzáció mozog a színház előterébe helyezett vászonon. Minden felvétel az élet után készült, s kiváló jó tulajdonsága a színpompás képeknek, hogy sima, mint a tó felszine. Hihető, hogy a közönség Suchán vállalatát, a mely költségeket nem kimél, hogy a fokozott igényeknek megfeleljen, minél inkább támogatni fogja.

— **Új műsor az orfeumban.** Az első két heti műsor bizonyította volt annak, hogy Sarkadi Vilmos nemcsak jó komikus, de kitűnő szervező igazgató is. Az eddigi műsora is kielégítő volt. De a mai új műsor olyan nagy, amely a fővárosi varietékben ritkán látható. A beküldött műsor érdekes számai a következők. A világhírű Turbinus akrobata család, Smiht és Bella Jakson, a szerecsenek és tánc művészek, Harrison Irma angol énekesnő, Mons Door francia exszenric, Haldt a híres hasbeszélő, Brown család angol komikusok, Rudolf a jeles festő, Pápai Antal a főváros népszerű caberet énekes, Negri Nelli magyar énekesnő, Cserei Germeine a leghíresebb tiszt utánzó énekesnő és a főváros kedvencei a híres csibeszármas és Jules Morini híres komikus. A régiiek zül a kedvelt Angella Dussy és a bájos s Ricza Giza maradtak meg. Ez a nagy műsor igazán érdemes lesz a megtekin-

tésre, amely előre láthatólag kellemes eseményt szerez a közönségnek.

— **Személyi hír.** Dr. Hajnal Dezső fogorvos egészségének helyreállítása végett néhány hétre fürdőbe utazott.

— **Komáromy M.** cégnek a mai napon megérkezett a magyar kir. szab. ügyvivőségű az új találmányu hangfokozó cimbalom rajza és bejelentése, a mely az eddigi cimbalomokat teljesen felülmulja nagyon szép lesz már, ha az igazi magyar hangszer olyan tökéletessé válik, hogy általában fogják használni.

— **Nagy nyári-kert étterem** és söresarnok megnyitott a Márkus „Dréher” söresarnoka, városunk egyedüli árnyas kertje, hol egész nap fák árnyékában sörorzik a közönség. — Naponta Back sör és Korona a la Pilseni csapolás, zóna reggeli különlegességei, jeges italok kitűnő borok dus étlap délbén és este. Naponta zene estély.

— **Az iskolai vizsgák** közeledtével felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy vizsgai jutalom és ajándék könyvek díszkötésben, ujonnan rendkívüli árleszállítással kaphatók Harmathy könyvkereskedésében fűvészkert-utca 14. Egészségi szivarkahüvely különlegességek főraktára. Lámpionok olesó beszerzési forrása.

— **Vízvezeték, fürdők, szivattyúk** és csatornázások berendezését szakszerűen jótállással készít és javít a legjutányosabb árak mellett Wilhelm és Weinberger szerelők, Debreczen Hatvan-u. 4.

— **Kutya szájkosarak, nyak-szíjak, korbácsok, vezető szíjak és ostor nyelek Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekből a kamatot is befoglaltatják.

— **Olesó és szép legyezők Mentzenél Kossuth-u. 4. sz.**

— **Legjobb formájú férfi kalapok** 3., 4., 5 koronától kezdve a Nyak-kendő királynál a főposta mellett. Cégvezető Rózsa Lajos.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, május 31. Molnár János után a 30. § nál Váshelyi Dezső szólalt fel. E szakasznál módosítást ajánlott még Buza Barna, Leitner Adolf, Gál Gusztáv, Darányi ellenezte a módosítást. A vitát holnap folytatják.

A király érkezése.

Budapest, A főudvarmesteri hivatal értesítette ma a miniszterelnökséget, hogy a király június hó 6-án érkezik Budapestre, koronázási ünnepségekre.

Tisza nem megy a zárszámadási bizottság ülésére.

Budapest, május 31. Tisza István gróf, akit a félmillió tétel ügyében a zárszámadási bizottság Hierarchy-nymival együtt megidézett, kijelentette, hogy az ülésen nem fog megjelenni. Levelet ír a bizottságnak, amelyben jelzi, hogy a kérdéses 500 ezer koronát mily alapon vette fel a máv. igazgatóságától. Hivatkozni fog prece-

densekre, a melyek azt bizonyítják, hogy ilyen utalványozások minden kormányánál történtek.

Elhunyt egy író neje.

Budapest, május 31. Csiky Gergelynek, — a kiváló drámai írónak özvegye született Bakady Amanda ma elhunyt Budapesten.

Batthyány lemondása.

Budapest, május 31. Batthyány Tivadar gróf, a függetlenségi párt alelnöke levelet intézett Kossuthhoz. A levélben bejelenti a párt alelnöki állásáról való lemondását.

A vasutas törvény.

Budapest, május 31. A közlekedési bizottság ma délután befejezte a vasutas törvény tárgyalását. A bizottság Kossuthnak és Szerényi államtitkárnak köszönetet szavazott a kiváló törvényért.

Andrássy a kivándorlásról.

Budapest, május 31. Andrássy Gyula grófnál ma Trencsénvármegye jegyzői karának küldöttsége tisztegett. Andrássy beszédében a kivándorlás szabályozásáról szólt, s kijelentette, hogy úgy intézkedik ezután, hogy Németországba is utlevél fog kelleni.

Küldöttség Kossuthnál.

Budapest, május 31. Kossuth Ferencet ma a budapesti nagyiparosok küldöttsége kereste fel, hogy a szerdai incidens miatt bizalmáról biztosítja. — A miniszter beszédében kijelentette, hogy a Lipsic féle henccegés felbujtásnak következménye.

Szerkesztői üzenet.

Kun István Hajduszovát, Báthori Zoltán Belényes, Kiss Ernő Margitta, Barthos György Nagyvárad, kissházai Kiss Arpád Kolozsvar. Csütörtöki vezércikkemért küldött gratulációmért fogadjatok szives köszönetemet. Jél esik nekem, hogy mellettem vagytok a nemes liberáliszmus megvédelmezéséért megindított küzdelmemben.

Névtelen levélírók. Köszönöm szintén a szives megemlékezést. Minél pimaszabb a névtelen levél hangja, annál jobban kiviláglik küldőjének lelki gonoszsága. — Egyébként egyik levélíróval, a ki családomból származására kíváncsi, közlöm, hogy minden ősom református pap volt. Atyám Vállaji Sipos Imre huszonnyolc évig volt református lelkész s míg élt a liberalizmus és a magyarság lelkes munkása volt. Anyám pedig Vecsey Kornélia volt, a Debreczenben eléggé ismert Vecsey család sarja.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantírozott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és szines újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bál, társaságra és utazai toilletnek** és blousoknak, bélesnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jótállás melletti solid selyemszövet árunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Dono
DEBRE
Hogó

gyöny

Zsoln
Ango
Blou
övök
Kész

Óriási

Üveg, tük
edénye

Knö

Épület t
gyorsan

Edó

Zal

három

junio

Beiratás

Tandj

Ut

Vil

Szomb

Mű

Köz

1. Gy

2. A

3. A

4. Az

5. A

6. A

hu

7. A

8. Pá

9. Cs

10. K

le

I

III-he

S

Be

v

s

g

k

t

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai

Zsolnai és Brassói szövetek,
Angol és Francia divatelmék,
Blous selymek, Napernyők,
Övök, Menyasszonyi kelengye,
Kész fehérnemű

Óriási szőnyeg raktár!!

Üveg, tükör, porcellán és zománcozott
edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület tüvegést és képkeretézést
gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönözhetőek.

Zalai Márk tanár

három havi könyvviteli tanfolyama fel-
nőttek számára

Junius 3-án ismét megnyílik.

Beiratás naponta 10-12, (Városi bérpalota 2.
sz. III. kapu, 2. emelet.

Tandíj 50 korona. Nappali és esti tanfolyam.

Utolsó előtti nap.

Vinkler Lambert

Villany Színháza

a vásártéren.

Szombaton délután 5-től 8 ig ifjúsági
előadás fél helyárral.

Műsor: Junius 1-én Szombaton.

Közkívánatra Mózes élete.

1. Gyermekek házasság (Természeti.)
2. A szökött katona. (Igen megható.)
3. A varázs kert (Érdekes.)
4. Az arab bűvészet. (Színezve)
5. A csempészek. Eredeti felvétel.)
6. A paraszt először a fővárosba. (Igen humoros.)
7. A szerelem találékony. (Nevettető.)
8. Párizsi látkép madártávlatból. (Érdekes.)
9. Csillag vizsgáló. (Természeti.)
10. Karácsonykor. Megható jelenet 8 rész-
letben.

Helyárak: I-hely 60, II-hely 40,
III-hely 20 fillér.

Steckenpferd liliumszappan

Bergmann és Társától Drezda és Tetschen a/E.

volt és marad a naponta beérkező elő-
merő levelek szerint a szepő, ugymint az
arczkör puhára tételére és a rózsás arc-
szín elérésére a leghatásosabb minden
gyógyító szappan között. Darabja 80 fill.
kapható minden gyógyszerertárban, drogú-
riában, szappan kereskedésben és borbély
üzletben.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok,
cosmanosi savannak, Indish foalárd,
Batist, Atlas, Satin, 120 czm. széles
sima szines francia batistok, himzett
és aszur batistok, angol seftrek, szerb
vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegárúháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Értesítjük a t. közönséget hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük
Külső vásártér, Arany János-utczával
szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség
figyelmét, hogy szén raktárunk mellett
állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindenféle építkezési anyagokat, a
mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szives pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe
sima és mintás szövetek,
kaczkás és csikos blouz kelmék.

Delinek	30 krtól.
Blouz selymek	120 krtól.
Férfi ingek	120 krtól.
Gallér	13 kr.
Kézélő	20 kr.

Gyermekek kötények, reform és em-
pirben dus választék, fehér és
szines alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt árú dus
választékban, olesó árakban kaphatók

Dospoly János Utóda

Főtér, Tisza palota.

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő,
májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztá-
talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá
való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás tüvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel
és külföldi gyógyszer különlegességeknek,
pipere cikkeknek és hasonszervi gyógy-
szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznel

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerertár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496. sz.

El ne mulassza senki

tartós, tükörfényű, ruganyos

szobapadló lakot,

parket viksz, emall glazur
minden színben. Por- és olaj-
ban törött kész festéket,
mely legolcsóbban csakis

Fazekas Kálmán

festék és vegyészeti cikkek
nagyraktárában legolcsóbban beszerezhető.

Hatvan-u. 5. sz.

8866-1907. P.

Hirdetés.

A debreczeni kir. tör-
vénszék közhírré teszi,
hogy Dr. Galánffy János
debreczeni kir. közjegyző
irodáját Debreczenben,
Piacz-u. 19. sz. a. 1907. évi
május hó 25-ik napján meg-
nyitotta.

Debreczen, 1907. május
26. a kir. törvénszéknél.

P. H.

Kelemen Ernő

kir. törvénszéki bíró.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város
különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt

Csapó-utca 37. „

Booskay-tér 1 „

Mester-utca 46 „

Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

(Móricz telep)

(Burgundia-utca sarok.)

(Czeplédi ház)

(Hortobágy malommal szembe.)

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-
déből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásúak tessék válaszlevegőt csatolni.

Fiatl kereskedő segédek kezdő fizetéssel felvétetnek Löwy F. cégénél.

Vasaló lányok felvétetnek Konez József gőzerőre berendezett kelme festőrel Vár-u. 3.

Előnyösen ásmert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simonfi-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágy és asztal terítők, csipke és szövet függönyök, minden cikkek cs-á kály heti és havi törlesztésre tesszerelhetők Adler Sándor és Társánál.

Egy házmesterné vagy egy bejáróné keresetnek. Czim a kiadóban.

Hajnal-utca 5. számú vendéglő kiadó vagy a házzal együtt eladó.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olcsó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és új harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Rőfős üzleti berendezés és egy hármass pénzszekrény eladó. Czim a kiadóba.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó egy nagy kávé pergelő és egy nagy cukor daráló Kontsek Gézánál.

Permetezéshez legalkalmasabb és legolcsóbb az ország szerte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a **Veréb István** által Debreczen, I. Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „**Sugár**” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Lakatos segéd ki önállóan tud tűzhelyeket készíteni, állandó munkára kerestetik **Bárány Henrik** műlakatos Piacz-u. 66.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenbe. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

Egy ügyes megbízható éjjeles fiu kerestetik. Czim a kiadóba.

Fényképező gép 9—12-ös, 13—18 as olesón eladó Engel Fülöp Simonfi-u. 31.

Szépen butorozott külön bejáratu szoba Darabos utca 5. szám kiadó. Értekezhetni az emeleten.

A Főtéren egy két szoba, előszobából álló lakás irodának is alkalmas azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülők **kézikönyve** megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Battyányi-utca 13. sz. háznál egy kényelmes két szobás lakás, előszobával s mellékhelyiségeivel azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy 9 hónapos angol faj vizsla kutya eladó. Czim a kiadóban.

Használt, de jó karban levő kopirprész olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kossuth utca 25. szám alatt egy külön bejáratu butorozott uri szoba azonnal kiadó.

Egy csinosan butorozott utcai szoba Zugó-utca 5. sz. alatt azonnal kiadó.

Egy üg. es kereskedő segéd felvétetik Glük Izidornál Péterfia.

Asszonyok és leányok felvétetnek. Czim a kiadóba.

Egy uri leány zongora órákat ad, házhoz menve 1 korona, saját lakásán 80 fillér Varga-u. 43.

Irodai alkalmazást keres, jó írással bíró, megbízható férfi. Czim a kiadóhivatalban.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik Széchenyi-u. 44.

Fiatl kiszolgáló leány a Margit fürdő női osztályában havi fizetésre felvétetik.

Dzirzon kaptárak olesón eladók Kontsek Gézánál.

A Főtéren lehetőleg földszinten nagy 6 szobás lakást keresek zongora raktárnak. Czim a kiadóba.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági PEDRŐ-vel.

Védjegy.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496 sz.

Nemes

Magas törzsű rózsák

150 fajban.

Bokorrózsák

120 fajban.

Felfutó rózsák

15 fajban.

Továbbá: Százszorszép, árvácska, netelejts tövek. — Konyhakerti és virág palánkok, virág gumók nagy választékban és olcsó árakban kaphatók.

Kontsek Gézánál

Debreczen.

Saját nagy kiterjedésű kereskedelmi műkertészet.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olesó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olesón és pontosan eszközöltetnek.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyertszavaioltan tisztá, legkitünőbb minőségű

„Bóniol”

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az **Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár** „Bóniol” gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyírbátor. Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyíregyháza.